

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VIŠKE POSLOVNE ŠOLE
OBRAČUN DAVKA OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

RENATA LAMPRET

IZJAVA

Študentka Renata Lampret izjavljam, da sem avtorica te zaključne strokovne naloge, ki sem jo napisala pod mentorstvom prof. dr. Marka Hočevarja in dovolim objavo zaključne strokovne naloge na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne 11.3.2008

Podpis:

K A Z A L O

1	UVOD	1
2	DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB	2
2.1	TEMELJNE PRAVNE PODLAGE DDPO	2
2.2	ZAVEZANCI ZA DAVEK IN OBSEG DAVČNE OBVEZNOSTI	3
2.3	OPROSTITVE	3
2.4	DOHODKI Z VIROM V SLOVENIJI IN OBDAVČITEV Z DAVČNIM ODTEGLJAJEM	4
2.5	ODPRAVA DVOJNEGA OBDAVČENJA DOHODKOV REZIDENTA IZ VIROV ZUNAJ SLOVENIJE	5
3	OBRAČUN DAVKA OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB	6
3.1	VSEBINA DAVČNEGA OBRAČUNA	6
3.2	DAVČNO OBDOBJE IN ROKI ZA PREDLOŽITEV	7
3.3	ZAVEZANCI ZA PREDLOŽITEV IN NAČINI PREDLOŽITVE	8
3.4	UGOTAVLJANJE DAVČNE OBVEZNOSTI V OBRAZCU DDPO	9
3.4.1	Ugotavljanje davčne osnove	9
3.4.1.1	Prihodki	10
3.4.1.2	Odhodki	11
3.4.1.3	Sprememba davčne osnove pri prehodu na nov način računovodenja, pri spremembah računovodskih usmeritev, popravkih napak in prevrednotenjih	14
3.4.1.4	Povečanje davčne osnove	14
3.4.2	Davčna izguba in pokrivanje izgube	15
3.5	DAVČNE OLAJŠAVE	15
3.5.1	Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	15
3.5.2	Olajšava za zaposlovanje	16
3.5.3	Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	16
3.5.4	Olajšava za donacije	17
3.6	PRILOGE K OBRAČUNU DAVKA OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB	17
3.7	PLAČEVANJE IN AKONTIRANJE DAVKA	20
3.8	DAVČNA STOPNJA	21
3.9	SANKCIJE	21
3.10	POSTOPEK NADZORA OBRAČUNOV	22
4	SKLEP	24
5	LITERATURA	26
6	VIRI	26

1 UVOD

Davki so najpomembnejši vir javnih prihodkov, ki so nujno potrebni za normalno delovanje vsake države. Plačujejo jih fizične in pravne osebe od svojih dohodkov in tudi iz premoženja. Po vsebini jih lahko razvrstimo v tri večje skupine: davke na dohodek (dohodnina, prispevki za socialno varnost), davke na izdatke (DDV, trošarine, carine) in davke na premoženje (dajatve za hiše in zgradbe, dediščine, zemljišča).

Davke lahko poleg tega delimo še na neposredne davke, ki neposredno bremenijo davčnega zavezanca (npr. davki na dohodek in premoženje) in na posredne davke, ki so vključeni v ceno in gredo v breme proizvodov in storitev (npr. DDV), torej davčnega zavezanca direktno ne bremenijo (Cestnik, 2006, str. 1).

Zaradi dejstva, da je davkov veliko vrst in je posledično področje obdavčevanja tematsko zelo široko, sem se odločila, da se bom v svoji strokovni nalogi omejila zgolj na davek od dohodkov pravnih oseb in podrobneje na sestavljanje obračuna davka od dohodkov pravnih oseb oz. davčnega obračuna. S to vrsto davka se namreč pogosto srečujem pri svojem delu na Davčni upravi.

Naloga je razdeljena na štiri poglavja.

Za uvodom sledi drugo poglavje, v katerem sem na splošno predstavila davek od dohodkov pravnih oseb, kot enega najpomembnejših davkov z vidika javnofinančnih prihodkov. V tem poglavju sem pojasnila temeljno vsebino omenjenega davka, navedla, katere so pravne podlage, ki urejajo to področje, kdo so zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb, oprostitve, predstavila sem dohodke z virom v Sloveniji in obdavčitev z davčnim odtegljajem ter odpravo dvojnega obdavčevanja.

Vsebina tretjega poglavja je podrobni prikaz davčnega obračuna oz. obračuna davka od dohodkov pravnih oseb, na podlagi katerega zavezanci sami izračunajo in plačajo davek. Natančneje sem predstavila predpise, ki urejajo področje davčnega obračuna, obrazce, ki sestavljajo davčni obračun, davčno obdobje in roke za predložitev obračuna, kdo so zavezanci za predložitev in načini predložitve. V nadaljevanju sem podala natančen opis posameznih postavk v obračunu in ugotavljanje davčne osnove. Sledi predstavitev davčnih olajšav in navedba prilog k obračunu davka od dohodkov pravnih oseb. Na koncu tega poglavja sem opisala še plačevanje in akontiranje davka, davčne stopnje, sankcije v primeru nepredložitve obračuna in nazadnje prikazala nadzor obračunov davka pri davčnem organu.

V zadnjem, četrtem poglavju, sem povzela ključna spoznanja in podala svoje sklepne misli.

2 DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

Davek od dohodkov pravnih oseb sodi med davčne prihodke, med katere štejemo še dohodnino, prispevke za socialno varnost, davek na izplačane plače, posebni davek na določene prejemke, domače davke na blago in storitve ter davek na bilančno vsoto bank in hranilnic.

Davek od dohodkov pravnih oseb predstavlja prihodek državnega proračuna. V strukturi vseh vplačil javnofinančnih prihodkov zavzema zelo visok delež, kar pomeni, da predstavlja velik prispevek k polnjenju proračunske blagajne. Obenem je tudi najpomembnejša davčna oblika z vidika neposrednega obdavčevanja pravnih oseb. Za državo pomeni davek od dohodkov pravnih oseb poleg vira javno-finančnih prihodkov tudi enega izmed instrumentov ekonomske politike, s katerimi država posredno vpliva na gospodarsko rast in zaposlenost na eni strani, na drugi strani pa z njegovo uvedbo država prispeva k vzpostavitvi enakosti davčnega obravnavanja subjektov, ki nastopajo na trgu. Za davčnega zavezanca pa davek od dohodkov pravnih oseb pomeni finančno breme, s katerim zavezanec plačuje ugodnosti za uporabo javnih dobrin in storitev ter hkrati predstavlja instrument, ki neposredno vpliva na uspešnost poslovanja davčnega zavezanca.

Temeljni predpis, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb v Republiki Sloveniji, je Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb - ZDDPO-2 (Uradni list RS, št. 117/06), ki se uporablja od 1. januarja 2007 dalje. Ta predpis ureja sistem in določa obveznost plačevanja davka od dohodkov pravnih oseb. Splošni določbi, ki urejata vsebino zakona in pripadnost davka od dohodkov pravnih oseb, sta ostali nespremenjeni v primerjavi s predhodnim Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb ZDDPO-1, dodane so le spremembe direktiv Sveta ES, ki so bile objavljene po uveljavitvi ZDDPO-1. Poleg temeljnega predpisa se na tem področju uporablja še cela vrsta podzakonskih predpisov (pravilnikov).

2.1 TEMELJNE PRAVNE PODLAGE DDPO

1. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2 (Uradni list RS, št. 117/06)
2. Zakon o davčnem postopku – ZdavP-2 (Uradni list RS, št. 117/06)
3. Pravilnik o izvajanju zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 60/07)
4. Pravilnik o uveljavljanju davčnih olajšav za vlaganja v raziskave in razvoj (Uradni list RS, št. 138/06)
5. Pravilnik o priznani obrestni meri (Uradni list RS, št. 141/06 in 52/07)
6. Pravilnik o transfernih cenah (Uradni list RS, št. 141/06)
7. Pravilnik o obrazcu za obračun davčnih odtegljajev od plačil dohodkov rezidentov in nerezidentov in načinu predložitve obrazca davčnemu organu (Uradni list RS, št. 138/06)
8. Pravilnik o obrazcih zahtevkov za uveljavitev ugodnosti iz mednarodnih pogodb o

izogibanju dvojnega obdavčevanja (Uradni list RS, št. 141/06)

9. Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Uradni list RS, št. 109/07)

2.2 ZAVEZANCI ZA DAVEK IN OBSEG DAVČNE OBVEZNOSTI

Med zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb je pravna oseba domačega in tujega prava, poleg tega pa tudi družba oz. združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava, po tujem pravu, ki nima pravne osebnosti in ni zavezanec za dohodnino po zakonu, ki ureja dohodnino. Obseg davčne obveznosti zavezanca (in s tem, kateri dohodki so predmet ugotavljanja davčne osnove v davčnem obračunu) je odvisen od tega, ali je zavezanec rezident ali nerezident. Zavezanci rezidenti so obdavčeni po svetovnem dohodku, kar pomeni, da so zavezani za davek od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji in zunaj nje. Nerezidenti pa so zavezani za davek od dohodkov, ki jih dosegajo v poslovni enoti ali prek poslovne enote v Sloveniji in tudi za davek od dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji, in za katere je določena obveznost za davčni odtegljaj.

Za rezidenta velja tisti zavezanec, ki ima ali sedež v Sloveniji ali pa kraj dejanskega delovanja posloводства v Sloveniji (kriterije za določitev dejanskega delovanja posloводства določi minister za finance). Nerezident je torej zavezanec, ki ne izpolnjuje nobenega od teh dveh pogojev.

Zakon določa, da je poslovna enota nerezidenta kraj poslovanja, to je kraj, v katerem ali prek katerega nerezident v celoti ali delno opravlja dejavnost oz. posle v Sloveniji.

Predmet obdavčitve po ZDDPO-2 so torej naslednji dohodki:

1. dobiček rezidenta in dobiček nerezidenta, ki ga dosega z opravljanjem dejavnosti oz. poslov v poslovni enoti ali prek poslovne enote, ki se nahaja v Sloveniji
2. dohodki rezidenta in nerezidenta, za katere je določena obveznost za izračun in plačilo davčnega odtegljaja iz 70. čl. ZDDPO-2.

2.3 OPROSTITVE

Oprostitev davka je določena le za zavezance, ki so v skladu s posebnim zakonom ustanovljeni za opravljanje nepridobitne dejavnosti in dejansko poslujejo skladno z namenom ustanovitve in delovanja. Taki zavezanci so zavodi, društva, ustanove, verske skupnosti, politične stranke, zbornice in reprezentativni sindikati. Ne glede na to določbo pa so tudi ti zavezanci dolžni plačati davek od dohodkov iz opravljanja pridobitne dejavnosti. V tem primeru se pri določanju davčne osnove prihodki iz opravljanja dejavnosti, ki ni pridobitna, ter dejanski ali sorazmerni stroški te dejavnosti, izvzamejo iz davčne osnove. Potrebno je

namreč ločiti prihodke in odhodke, ki so ustvarjeni s pridobitno dejavnostjo, ter prihodke in odhodke, ustvarjene v okviru nepridobitne dejavnosti.

Za pridobitno dejavnost štejemo dejavnost, ki se opravlja na trgu zaradi pridobivanja dobička ali pa v primeru, ko zavezanec z opravljanjem dejavnosti na trgu konkurira drugim zavezancem. Med dohodke iz nepridobitne dejavnosti pa uvrščamo donacije, članarine, volila in dediščine ipd.

Posebna obravnava je določena za pravno osebo, javni zavod, ustanovljeno za zagotavljanje obveznih rezerv nafte in njenih derivatov po zakonu, ki ureja blagovne rezerve. Le-ta ne plača davka od dejavnosti zagotavljanja obveznih rezerv nafte in njenih derivatov, četudi ta šteje kot pridobitna dejavnost.

2.4 DOHODKI Z VIROM V SLOVENIJI IN OBDAVČITEV Z DAVČNIM ODTEGLJAJEM

Dohodek ima vir v Sloveniji, če je po kriterijih, določenih v zakonu, mogoče določiti vir dohodka v Sloveniji. V zakonu so določeni dohodki, ki imajo vir v Sloveniji oz. zunaj nje, kar ji daje pravico, da obdavči nerezidenta za dohodke, ki imajo vir v Sloveniji, z davčnim odtegljajem, rezidentu Slovenije pa omogoči odpravo pravnega dvojnega obdavčevanja dohodkov, ki imajo vir v tujini. Dohodki, ki imajo vir v Sloveniji, so v zakonu taksativno naštet, ostali dohodki po tem zakonu so dohodki z virom zunaj Slovenije.

Kot dohodki z virom v Sloveniji so določeni naslednji dohodki:

- dohodek nerezidenta, dosežen v poslovni enoti ali prek poslovne enote tega nerezidenta, če je poslovna enota v Sloveniji;
- dohodki od nepremičnin in pravic na nepremičninah, če so to nepremičnine v Sloveniji in dohodki iz kmetijske in gozdarske dejavnosti, če se opravlja v Sloveniji;
- dohodek od izkoriščanja ali pravice do izkoriščanja nahajališč rude, virov in drugega naravnega bogastva, če je nahajališče v Sloveniji;
- dividende, vključno z dohodki, podobni dividendam, in dohodki od deležev, ki izvirajo iz finančnih naložb oz. finančnih instrumentov, katerih izdajatelji so ustanovljeni v skladu s predpisi v Sloveniji;
- obresti, če bremenijo rezidenta ali nerezidenta prek njegove poslovne enote v Sloveniji;
- dohodki od uporabe ali pravice uporabe avtorskih pravic, patentov, zaščitnih znakov, če bremenijo rezidenta ali nerezidenta prek njegove poslovne enote v Sloveniji;
- dobiček od odsvojitve nepremičnin in nahajališč rude, virov in drugega naravnega bogastva in dobiček od odsvojitve lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev;
- dobiček od odsvojitve finančnih instrumentov oz. finančnih naložb;

- dohodki od storitev nastopajočih izvajalcev ali športnikov, ki pripadajo drugi osebi, če so storitve opravljene v Sloveniji.

Zakon pa posebej določa, da so z davčnim odtegljajem obdavčeni naslednji dohodki:

- a) dividende in dohodki, podobni dividendam; med dohodke, podobne dividendam, šteje tudi prikrito izplačilo dobička;
- b) plačila za obresti, razen obresti v posebej določenih primerih;
- c) plačila za uporabo ali pravico do uporabe avtorskih pravic, patentov, zaščitnih znakov in drugih premoženjskih pravic ter drugi podobni dohodki;
- č) plačila za zakup nepremičnin, ki se nahajajo v Sloveniji;
- d) plačila za storitve nastopajočih izvajalcev ali športnikov, če ta plačila pripadajo drugi osebi;
- e) plačila za storitve, če so opravljena osebam, ki imajo sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah, ki niso članice EU in v katerih je splošna stopnja obdavčitve nižja od 12,5 %.

Osnova za davčni odtegljaj od navedenih dohodkov je vsak posamezni dohodek. Davek se obračuna in plača po stopnji 15 %. Obrazec za obračun davčnega odtegljaja (ODO-1) je določen s pravilnikom o obrazcu za obračun davčnih odtegljajev od plačil dohodkov rezidentov in nerezidentov in načinu predložitve obrazca davčnemu organu.

V primeru izplačevanja dohodkov nerezidentom držav, s katerimi ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja, lahko prejemnik dohodka z namenom, da izkoristi ugodnosti v pogodbi, plačniku davka predloži izpolnjen zahtevek za zmanjšanje ali oprostitvev plačila davka.

2.5 ODPRAVA DVOJNEGA OBDAVČENJA DOHODKOV REZIDENTA IZ VIROV ZUNAJ SLOVENIJE

Za odpravo mednarodnega dvojnega obdavčevanja dohodkov rezidentov je določena ureditev za uveljavljanje pravice odbitka tujega davka. Rezident lahko od obveznosti za plačilo davka po davčnem obračunu za posamezno davčno obdobje ob predložitvi ustreznih dokazil v zvezi z odbitkom odšteje znesek, ki je enak davku, ki ustreza davku po tem zakonu, ki ga je plačal od dohodkov iz virov zunaj Slovenije (tuji davek) na dohodek iz virov zunaj Slovenije, ki je ali je bil vključen v njegovo davčno osnovo v predhodnih davčnih obdobjih.

Naknadno spremembo odbitka, zlasti v primeru vračil ali naknadnih plačil tujega davka, mora zavezanec upoštevati v obdobju, ko je prišlo do spremembe, tako da poveča oz. zmanjša davek za znesek, ki je enak razliki med priznanim odbitkom in odbitkom, ki bi bil v skladu z zakonom možen, če bi se upoštevala sprememba.

3 OBRAČUN DAVKA OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

V Sloveniji davčni izkaz poslovnega izida izkažemo v davčnem obračunu, ki ga sestavimo po davčnih predpisih. Osnovna funkcija izdelave davčnega obračuna je ugotoviti osnovo za obdavčitev dobička. Pri njegovem sestavljanju gre predvsem za davčno politiko kot posebno vrsto poslovne politike, ki jo je mogoče uresničevati znotraj davčnih olajšav in drugih oblik zmanjšanja davka ali kot odlaganje plačila davka na kasnejša obdobja (Hieng, 2007, str. 243).

Davek od dohodkov pravnih oseb izračuna davčni zavezanec v davčnem obračunu v skladu z Zakonom o davčnem postopku ZdavP-2 (Uradni list RS, št.117/06). Davčni obračun vsebuje podatke, ki so podlaga za ugotovitev davka, na način in v obsegu, kot je določeno z omenjenim zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

Zavezanec predloži davčni obračun na obrazcu Obračun davka od dohodkov pravnih oseb, katerega oblika in vsebina sta predpisani s Pravilnikom o davčnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 46/07), ki je v veljavi od 7.2.2007 dalje. Poleg obračuna na obrazcu DDPO so sestavni del davčnega obračuna posamezne priloge, ki jih zavezanec izpolni in predloži v skladu s predpisano metodologijo, ki je tudi sestavni del navedenega pravilnika. Pravilnik določa:

- obrazec za izračun davka od dohodkov pravnih oseb,
- metodologijo za izpolnjevanje obrazca,
- priloge k obrazcu,
- metodologijo za izpolnjevanje prilog,
- način predložitve davčnega obračuna davčnemu organu.

3.1 VSEBINA DAVČNEGA OBRAČUNA

Davčni obračun je sestavljen iz:

- a) obrazca Obračun davka od dohodkov pravnih oseb;
- b) bilance stanja ali podobnega poročila, ki prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev;
- c) izkaza poslovnega izida ali podobnega poročila, ki prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid;
- č) izkaza gibanja kapitala ali podobnega poročila, ki prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala;
- d) drugih podatkov oz. prilog kot so: podatki v zvezi s pokrivanjem davčne izgube, podatki v zvezi z olajšavami, z odbitkom tujega davka, z vrednostnimi papirji, dolgoročnimi rezervacijami, z obrestmi med povezanimi osebami, s transfernimi cenami pri poslovanju med povezanimi osebami itd.

Zavezanec predloži davčni obračun davčnemu organu. Če je davčni zavezanec del podatkov, ki jih predpisuje zakon, predložil AJPES, lahko predloži davčnemu organu davčni obračun brez teh podatkov, mora pa v davčnem obračunu to izrecno navesti.

3.2 DAVČNO OBDOBJE IN ROKI ZA PREDLOŽITEV

Zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb so dolžni sestaviti davčni obračun za davčno obdobje, ki je enako koledarskemu letu oz. poslovnemu letu (odvisno od predhodne izbire posameznega zavezanca). Davčni obračun morajo predložiti pristojnemu davčnemu organu najkasneje v roku treh mesecev od začetka tekočega koledarskega oz. poslovnega leta za preteklo koledarsko oz. poslovno leto. V primeru, če je davčno obdobje enako koledarskemu letu, je rok za predložitev davčnega obračuna torej 31. marec tekočega leta za preteklo koledarsko leto. V primeru spremembe davčnega obdobja mora zavezanec pripraviti davčni obračun tudi za prehodno obdobje in ga predložiti pristojnemu davčnemu uradu v treh oz. štirih mesecih po začetku izbranega davčnega obdobja. O izbiri mora obvestiti davčni organ in izbranega obdobja ne sme spreminjati najmanj tri leta (v ZDDPO-1 je bilo obdobje pet let). Z vlogo obvesti davni organ 45 dni pred dnem, s katerim se bo začelo novo davčno obdobje.

Poleg posamičnih davčnih obračunov je za leto 2006 še vedno obstajala možnost, da se davčni zavezanci, ki izpolnjujejo predpisane pogoje v skladu z zakonom, odločijo za obdavčenje v skupini. V tem primeru vsak član skupine predloži svoj posamični davčni obračun, le eden od članov skupine (glavni davčni zavezanec oz. nosilec skupine) pa predloži tudi skupinski davčni obračun. Oblika in vsebina skupinskega davčnega obračuna (SDDPO) je predpisana s Pravilnikom o skupinskem davčnem obračunu (Uradni list RS, št. 38/06). Rok za predložitev skupinskega davčnega obračuna je 30. april tekočega leta za preteklo leto. Po novem zakonu (torej ZDDPO-2) pa ni več dana možnost predlaganja skupinskega davčnega obračuna. Zavezanci, ki imajo dovoljenje pred začetkom uporabe ZDavP-2, ga predlagajo v takšni obliki do poteka dobe, za katero je bilo dovoljenje izdano (89. čl. ZDDPO-2).

Med letom morajo zavezanci predložiti davčni obračun v primeru:

- če so se odločili, da se bo njihovo davčno obdobje razlikovalo od koledarskega leta in bodo predložili davčni obračun za obdobjem, ki se razlikuje od koledarskega leta,
- če so imeli statusne spremembe.

Po splošnem pravilu, ki vključuje vse oblike prenehanja davčnega zavezanca, to so stečaj, vse oblike likvidacije (redna in sodna), prenehanje brez likvidacije (izbris po zakonu, ki ureja finančno poslovanje podjetij, prenehanje po skrajšanem postopku), sestavi davčni zavezanec davčni obračun na dan pred začetkom prenehanja in ga predloži davčnemu organu v 30 dneh od dneva, ko se je začel postopek prenehanja. Davek se plača hkrati s predložitvijo obračuna. Za posamezne oblike prenehanj so določena še posebna pravila glede sestavljanja in

predlaganja davčnega obračuna. Posebna pravila so določena tudi za postopek prisilne poravnave in za postopke materialnih statusnih preoblikovanj.

Zavezanec sestavi davčni obračun:

- na dan pred začetkom postopka prenehanja ali izbrisa po skrajšanem postopku iz registra, ki je dan pred sprejetjem sklepa o prenehanju družbe. Sestavni del obračuna so notarsko overjene izjave družbenikov ali delničarjev o prevzemu obveznosti (360. in 369. čl. ZDavP-2).
- pri združitvah sestavi obračun prevzemna družba od dneva vpisa združitve v sodni register (obvezna priloga je pogodba o združitvi), prevzeta družba, ki se pripoji, pa sestavi obračun na dan združitve po ZGD (361. čl. ZDavP-2).
- enako velja za razdelitve z ustanovitvijo in razdelitve s prevzemom (363. čl. ZDavP-2)
- pri stečajih in likvidacijah zavezanec sestavi obračun na dan pred začetkom stečaja ali likvidacije (368. čl. ZDavP-2).

3.3 ZAVEZANCI ZA PREDLOŽITEV IN NAČINI PREDLOŽITVE

Zavezanec za davek je vsaka pravna oseba domačega in tujega prava ter združenje oseb po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti in ni zavezanec po zakonu o dohodnini. Davčni obračun morajo torej predložiti davčni zavezanci rezidenti in nerezidenti, in sicer od dohodkov, ki so jih dosegli z opravljanjem aktivnosti v poslovni enoti ali preko poslovne enote nerezidenta. Davčni obračun so dolžne predložiti tudi tiste pravne osebe, ki so ustanovljene za opravljanje nepridobitne dejavnosti (društva) ter tiste, ki plačujejo davek po stopnji 0 %, saj so tudi ti davčni zavezanci. To pomeni, da če društvo opravlja nepridobitno dejavnost, za katero je ustanovljeno, ne plača davka po 9. čl. ZDDPO-2, obračun pa mora predložiti.

Republika Slovenija oz. njeni organi in samoupravne lokalne skupnosti (agrarne skupnosti, krajevne skupnosti) niso zavezanci in davka ne obračunavajo. Poseben status ima tudi Banka Slovenije, ki je sicer davčna zavezanka, vendar po posebni določbi davka niti ne izračunava niti ne plačuje.

Davčni zavezanec mora predložiti davčni obračun pristojnemu davčnemu uradu, to je tisti davčni urad, pri katerem je zavezanec vpisan v davčni register. Za banke, hranilnice, zavarovalnice, investicijske družbe, družbe za upravljanje, ipd. je pristojen Posebni davčni urad.

Način predložitve davčnega obračuna davčnemu organu:

- a. v papirni obliki,
- b. v računalniški obliki in sicer:
 - preko sistema eDavki (s certifikatom) na naslov edavki.durs.si,

- na PC disketi ali zgoščenki (CD) – s priloženim izpisom podatkov iz osnovnega obračuna,
- na papirju (brez prilog), ki je potrjen s strani odgovorne osebe zavezanca.

3.4 UGOTAVLJANJE DAVČNE OBVEZNOSTI V OBRAZCU DDPO

Splošni del obrazca je sestavljen iz šestih sklopov podatkov:

- prvi in drugi sklop vsebujeta splošne podatke za identifikacijo davčnega zavezanca – predlagatelja in jih izpolnijo vsi zavezanci (naziv in sedež oz. kraj poslovanja zavezanca, davčna in matična številka, navedba dejavnosti zavezanca, oznaka, da gre za davčni obračun rezidenta oz. davčni obračun poslovne enote nerezidenta)
- ostali sklopi podatkov so za posamezne zavezance, za katere veljajo določene ugodnosti oz. posebnosti pri obračunavanju davka, ki zahtevajo tudi posebne načine obravnave oz. spremljanja podatkov davčnih obračunov teh zavezancev, npr. zavezanci iz 9. čl. ZDDPO-2 (zavezanci, ki so registrirani za opravljanje nepridobitne dejavnosti), zavezanci iz 61. čl. ZDDPO-2 (zavezanci, ki plačujejo davek v davčnem obdobju po posebni stopnji 0 %, to so investicijski skladi, pokojninski skladi in zavarovalnice, ki izvajajo pokojninski načrt), zavezanci, ki opravljajo poslovanje med povezanimi osebami, zavezanci, ki so uporabniki ekonomske cone itd., ter podatki o načinu ugotavljanja davka (individualno, skupinsko).

Splošnemu delu obrazca sledi računski del obrazca, ki ga izpolnjujejo vse zavezanci, razen tistih, ki v preteklem obdobju niso imeli nobenih prihodkov in nobenih odhodkov. Računski del je opisan v nadaljevanju.

3.4.1 Ugotavljanje davčne osnove

Davčna osnova je opredeljena v 12. čl. ZDDPO-2 kot dobiček, ki je presežek prihodkov nad odhodki, ugotovljenimi v izkazu poslovnega izida ali letnemu poročilu po SRS. Pri tem je potrebno upoštevati tudi pravilnike o transfernih cenah in priznani obrestni meri, ter pravilnik o izvajanju ZDDPO (16., 17., 18. in 19. čl. ZDDPO-2). Dodatno je določeno ugotavljanje dobička – davčne osnove poslovne enote nerezidenta v Sloveniji. To je dobiček, ki se ga lahko pripiše tej poslovni enoti, pri tem pa se poslovni enoti lahko pripišejo tudi stroški, ki nastanejo za namene te poslovne enote izven Slovenije. Z zakonom je splošno določena odprava dvojne obdavčitve in manj kot enkratne obdavčitve. Prihodki in odhodki, ki so bili že vključeni v davčno osnovo v preteklih obdobjih, se ne vključujejo ponovno v davčno osnovo. Pomembna novost je, da se pri določanju prihodkov in odhodkov, za ugotavljanje davčne osnove, v največji možni meri sledi prihodkom in odhodkom, izkazanim v poslovni bilanci, npr. po novem zakonu prevrednotenja sredstev na nižje vrednosti znižujejo davčno osnovo v obračunanem znesku oz. ko se evidentirajo. Nadalje je za finančne naložbe določeno, da se odhodki iz naslova prevrednotenja priznajo v obračunani višini. Prav tako se plače in

nadomestila plač pa tudi druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo priznajo kot odhodek v obračunanem znesku.

V nasprotju z davčno osnovo pa davčna izguba predstavlja ugotovljeno negativno razliko med davčnimi prihodki in davčno priznanimi odhodki (pomeni, da so davčni odhodki večji od davčnih prihodkov). Za izgubo davčnega obdobja lahko zavezanec zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih davčnih obdobjih (neomejeno). To ne velja v primerih, če je prišlo v davčnem obdobju do spremembe lastništva delniškega kapitala oz. kapitalskih deležev ali glasovalnih pravic za več kot 50 % in zavezanec:

- že dve leti pred spremembo lastništva ali po njej ne opravlja dejavnosti ali,
- dve leti pred spremembo lastništva ali po njej bistveno spremeni dejavnost, razen če spremeni dejavnost zaradi ohranjanja delovnih mest ali sanacije poslovanja.

3.4.1.1 Prihodki

Izhodišče predstavljajo prihodki, ugotovljeni po računovodskih predpisih iz izkaza poslovnega izida, ki jih zavezanec vpiše v zaporedno številko 1.

V zaporedni številki 1.1 pa se za analitične namene izkaže tisti del celotnih prihodkov, ki se nanašajo na dohodke, od katerih je bil odtegnjen davek na viru. Sledijo korekcije prihodkov (zmanjšanja oz. povečanja), pri čemer se skupni znesek popravkov prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov vpiše po zaporedno številko 2 (zmanjšanja) in 3 (povečanja). Končni rezultat popravkov prihodkov so davčno priznani prihodki (zaporedna številka 4).

Izvezem prihodkov od nepridobitne dejavnosti

V zaporedno številko 2.1 davčni zavezanci, ki so oproščeni plačila davka od nepridobitne dejavnosti, za opravljanje katere so ustanovljeni (društva, zavodi, ustanove, verske skupnosti, politične stranke itd.), vpišejo prihodke od te dejavnosti. Če poleg nepridobitne opravljajo tudi pridobitno dejavnost, se znesek prihodkov od pridobitne dejavnosti, ki je vpisan v zaporedno številko 1, všteje v davčno osnovo.

Izvezem dividend in dohodkov, podobnih dividendam

Zavezanec lahko iz davčne osnove oz. prihodkov izvzame prihodke, ki se nanašajo na prejete dividende oz. druge deleže iz dobička, in znesek prihodkov, ki se nanaša na prejete dividendam podobne dohodke. Pomembno je, da gre za izvzem prejetih in ne obračunanih prihodkov iz davčne osnove. Za izvzetje dividend je pomemben le status izplačevalca, nič več pa velikost in trajanje kapitalske udeležbe prejemnika. Zavezanec po novem tudi ni več dolžan predložiti dokazil o izpolnjevanju pogojev za izvzem dividend iz davčne osnove.

Izvezem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja

Postavka je določena v zvezi s tujimi dohodki oz. prihodki, ki jih zavezanec dosega v državah, s katerimi ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Na strani odhodkov se obravnava zaporedna številka 6.11 – izvzem odhodkov, ki zadevajo izvzete prihodke na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

Prihodki iz naslova oblikovanja rezervacij

Popravki prihodkov iz naslova oblikovanja rezervacij se v obrazcu DDPO izkazujejo v naslednjih postavkah:

- zaporedna številka 2.2 – izvzem prihodkov iz odprave ali porabe že obdavčenih ali delno obdavčenih rezervacij;
- zaporedna številka 2.3 – izvzem prihodkov za že obdavčene prihodke zaradi odprave nepotrebnih rezervacij.

Prihodki v razmerjih med povezanimi osebami

V zaporednih številkah 3.1 do 3.5 se prikažejo popravki (povečanja) prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov. Gre za:

- povečanje prihodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami,
- povečanje prihodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami rezidenti,
- povečanje prihodkov od obresti na dana posojila povezanim osebam,
- povečanje prihodkov od obresti na dana posojila povezanim osebam rezidentom,
- povečanje prihodkov nerezidenta za prihodke, ki se pripišejo poslovni enoti.

3.4.1.2 Odhodki

Ugotavljanju davčnih odhodkov v obrazcu DDPO so namenjene zaporedne številke 5 do 8. Izhodišče predstavljajo odhodki, ugotovljeni po računovodskih predpisih (zaporedna številka 5). V nadaljevanju se opravijo korekcije odhodkov (zmanjšanja oz. povečanja) na raven davčno priznanih odhodkov, skupni znesek popravkov odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov pa se vpiše pod zaporedno številko 6 (zmanjšanja) in 7 (povečanja). Končni rezultat popravkov odhodkov so davčno priznani odhodki (zaporedna številka 8).

Izvezem odhodkov od nepridobitne dejavnosti

Davčni zavezanci, ki so po 9. členu ZDDPO-2 oproščeni plačila davka, v zaporedno številko 6.1 vpišejo odhodke, ki se nanašajo na nepridobitno dejavnost. Če poleg nepridobitne

opravljajo tudi pridobitno dejavnost, morajo izvzeti in vpisati v to zaporedno številko le tisti del odhodkov, ki se nanaša na nepridobitno dejavnost.

Odhodki v razmerjih s povezanimi osebami

Tako kot pri prihodkih je potrebno opraviti tudi prilagoditve na strani odhodkov:

- zmanjšanje odhodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami,
- zmanjšanje odhodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami rezidenti,
- zmanjšanje odhodkov od obresti na prejeta posojila od povezanih oseb,
- zmanjšanje odhodkov od obresti na prejeta posojila od povezanih oseb rezidentov.

Odhodki v primeru oblikovanja rezervacij

Popravki odhodkov iz naslova oblikovanja rezervacij se izkazujejo v zaporedni številki 6.6 – gre za zmanjšanje odhodkov v znesku 50 % oblikovanih rezervacij, ki niso davčno priznane. Polovica rezervacij za dana jamstva ob prodaji proizvodov ali opravitvi storitev, za reorganizacijo, za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, za pokojnine, za jubilejne nagrade in za odpravnine ob upokojitvi, oblikovanih v breme odhodkov, namreč ni davčno priznanih.

Odhodki prevrednotenj

Osnovno določilo pri prevrednotenjih je, da se odhodki iz naslova prevrednotenj (oslabitev) pri ugotavljanju davčne osnove ne priznajo. Izjema so le odhodki iz naslova prevrednotenj dolgov, terjatev, finančnih naložb, posojil in denarnih terjatev, ki se po določbah SRS prevrednotijo zaradi spremembe valutnega tečaja. Odprava oslabitev pa se upošteva tako, da se prihodki izvirajo na način, da v davčno osnovo niso vključeni, če se predhodno odhodki iz naslova prevrednotenj pri ugotavljanju davčne osnove niso upoštevali. Odhodki zaradi prevrednotenj, ki se ne priznajo na dan, ko se opravi prevrednotenje, se priznajo ob prodaji ali drugačni odtujitvi sredstev oz. ob poravnavi ali drugačni odtujitvi dolgov.

Davčno nepriznani odhodki

Zaporedne številke 6.12 do 6.23 v obrazcu DDPO so namenjene analitičnemu izkazovanju davčno nepriznanih odhodkov. Opredeljeni so v ZDDPO-2 in povečujejo davčno osnovo za odhodke, ki:

- niso potrebni za opravljanje dejavnosti in niso posledica opravljanja dejavnosti (dohodki, podobni dividendam, vključno s prikritim izplačilom dobička, odhodki za pokrivanje izgub iz preteklih let, davki, kazni, stroški prisilne izterjave, DDV, zamudne obresti od davkov in drugih dajatev, donacije, podkupnine, obresti od presežka posojil ali od nepravočasno plačanih dajatev)
- imajo značaj privatnosti (stroški privatnega življenja, zabave, oddiha, športa, rekreacije...)

- niso skladni z običajno poslovno prakso (glede na sorodne dejavnosti, izkušnje, okoliščine).

Po novem bodo davčno priznani odhodek tudi bonitete (do sedaj so bile davčno nepriznani odhodek), ker so že obdavčene po Zakonu o dohodnini - ZDOH.

Delno priznani odhodki

V omejeni višini – 50 % se v davčnem obračunu upoštevajo:

- stroški reprezentance (stroški v zvezi s poslovnimi partnerji npr. pogostitve, zabave, darila),
- stroški nadzornega sveta (obsegajo vsa izplačila članom nadzornega sveta in njegovih komisij npr. sejnine, nagrade in druge dohodke).

Nepriznani odhodki za obresti od presežka posojil

Kot odhodek se ne priznajo obresti od posojil, razen pri posojilojemalcih bankah in zavarovalnicah, ki so prejeta od delničarja oz. družbenika, ki ima v lasti najmanj 25 % delnic, če kadarkoli v davčnem obdobju ta posojila presegajo osemkratnik zneska tega delničarja oz. družbenika v kapitalu zavezanca. Gre za tako imenovani inštitut "tanke kapitalizacije", o kateri govorimo, kadar se družba namesto z lastniškim kapitalom financira večinoma z dolžniškim kapitalom (Čaplo, 2005, str. 37).

Amortizacija

Kot odhodek se prizna v izkazu poslovnega izida obračunana amortizacija od posameznih opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin po stopnjah, ki so v 33. členu ZDDPO-2 določene kot najvišje dovoljene. Pri opredmetenem osnovnem sredstvu, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta in katerega posamična nabavna vrednost ne presega tolarske vrednosti 500 EUR, se kot odhodek ob prenosu v uporabo prizna odpis celotne nabavne vrednosti. Za davčne namene se prizna ali odpis celotne nabavne vrednosti ob prenosu v uporabo ali pa obračun amortizacije po predpisanih stopnjah in na predpisan način. Po novem ZDDPO-2 se spremeni stopnja amortizacije za gradbene objekte na 3 %, za opremo, vozila in mehanizacijo brez osebnih avtomobilov je stopnja 20 %, za opremo za raziskovalno dejavnost pa 33,3 %.

Rezervacije pri bankah, borznoposredniških družbah in zavarovalnicah

Zaporedne številke 6.30, 6.31 in 6.32 izpolnjujejo banke, borznoposredniške družbe in zavarovalnice za posamezne rezervacije, v primeru, če oblikovane rezervacije presegajo predpisane zneske. Razlika se kot davčno nepriznan odhodek vpiše na omenjene zaporedne številke. Pri vseh ostalih zavezancih so le-te prazne.

Plače in druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo

Plače in nadomestila plač delavcev ter poslovodnih delavcev, prokuristov in delavcev s posebnimi pooblastili, se priznajo kot odhodek v celotnem obračunanem znesku. To pomeni, da se v zaporedno številko 6.33 vpišejo nepriznani odhodki za plače, druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo (jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi, solidarnostne pomoči, povračila stroškov v zvezi z delom) ter nadomestila plače za čas odsotnosti z dela zaradi izrabe letnega dopusta in zaradi drugih odsotnosti z dela poslovodnih delavcev, prokuristov in delavcev s posebnimi pooblastili, ki presegajo znesek, obračunan v skladu z zakonom oz. s pogodbo o zaposlitvi. Pod 6.34 pa zavezanci vpišejo nepriznane odhodke za nagrade vajencem, ki presegajo višino, določeno z zakonom.

3.4.1.3 Sprememba davčne osnove pri prehodu na nov način računovodenja, pri spremembah računovodskih usmeritev, popravkih napak in prevrednotenjih

V zaporedni številki 11.1 oz. 11.2 zavezanci izkažejo povečanje ali zmanjšanje davčne osnove za znesek razlik zaradi prehoda na spremenjen način sestavljanja računovodskih poročil. Zaporedni številki se izpolnita, če je bilo lani zaradi prehoda na SRS 2006 ali letos zaradi prehoda na MSRP treba povečati ali zmanjšati preneseni poslovni izid in z njim davčno osnovo. Pri ugotavljanju davčnih prihodkov oz. odhodkov se namreč zneski, ki pomenijo razlike zaradi spremenjenega načina sestavljanja računovodskih poročil, vključijo v davčno osnovo, razen zneskov, ki pomenijo razlike, ki se pri teh prehodih izkazujejo na prevrednotovalnem popravku kapitala.

V zaporedni številki 11.3 oz. 11.4 pa zavezanci izkažejo povečanje oz. zmanjšanje davčne osnove za znesek razlik zaradi sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak. Zaporedni številki se izpolnita, če se je povečala ali zmanjšala davčna osnova za znesek razlik, nastalih zaradi sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak. Pri ugotavljanju davčne osnove se zneski razlik upoštevajo tako, da se pri obdavčljivih prihodkih in davčno priznanih odhodkih vključijo v davčno osnovo, tako da jo povečujejo oz. zmanjšujejo.

V zaporedno številko 11.5 se vpiše povečanje davčne osnove za znesek presežka iz prevrednotenja zaradi prevrednotenja gospodarskih kategorij.

3.4.1.4 Povečanje davčne osnove

Zaporedna številka 12 (in analitično razvrščanje na zaporednih številkah 12.1 do 12.7) prikazuje povečanje davčne osnove zaradi neizpolnjenih pogojev za uveljavljanje davčnih olajšav v preteklih letih, izvzema odhodkov, povezanih z neobdavčenimi prihodki od

dividend in kapitalskih dobičkov, neupravičeno uveljavljenih davčnih izgub v preteklih letih ter skritih rezerv.

3.4.2 Davčna izguba in pokrivanje izgube

Ugotovljeni presežek odhodkov nad prihodki predstavlja davčno izgubo tekočega davčnega obdobja. Zmanjšanje tekoče davčne osnove zaradi pokrivanja izgub iz preteklih let se izkaže v zaporedni številki 15.3.

Podjetje lahko v skladu s 36. čl. ZDDPO-2 pokriva davčno izgubo iz preteklih let (od vključno leta 2000) z zmanjševanjem davčne osnove. V letu 2007 se davčna izguba iz preteklih let lahko pokriva, če se v tem letu lastništvo ni spremenilo za več kot 50 % oz. se lahko pokriva tudi, če se je lastništvo spremenilo za več kot 50 %, vendar je družba v dveh letih pred njegovo spremembo opravljala svojo dejavnost (Hieng, 2008, str. 245). Zmanjšanje davčne osnove zaradi davčnih izgub iz preteklih davčnih obdobj je dovoljeno največ do višine davčne osnove posameznega davčnega obdobja.

Davčni zavezanci, ki imajo izpolnjeno zaporedno številko 15.3 ali imajo neizkoriščeno davčno izgubo iz preteklih let, morajo davčnemu obračunu priložiti podatke iz tabele, ki je sestavni del Priloge 5.

3.5 DAVČNE OLAJŠAVE

Zavezanci lahko davčno osnovo zmanjšujejo tudi na račun uveljavljanja davčnih olajšav za naslednje namene:

- za vlaganja v raziskave in razvoj,
- za zaposlovanje,
- za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- za donacije.

Zmanjšanju davčne osnove so v obrazcu DDPO namenjene zaporedne številke 15.1 do 15.5, davčne olajšave pa zavezanci prikazujejo v zaporednih številkah 15.6 do 15.17. Zmanjšanje davčne osnove je dovoljeno največ do višine davčne osnove, izkazane v zaporedni številki 13.

3.5.1 Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj

Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 20 % zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj v tem obdobju, vendar največ v višini davčne osnove. Kot vlaganja razumemo vlaganja v notranje raziskovalno – razvojne dejavnosti zavezanca in vlaganja v nakup raziskovalno – razvojnih storitev. Za zavezance, ki opravljajo dejavnost na

manj razvitih področjih države, je olajšava v višini 30 % oz. 40 % zneska vlaganj v raziskave in razvoj. Če se vlaganja v raziskave in razvoj nepovratno financirajo iz sredstev proračuna RS oz. proračuna EU, zavezanec olajšave ne more uveljavljati. Zavezanec lahko za neizkoriščen del davčne olajšave v davčnem obdobju zmanjšuje davčno osnovo še v naslednjih petih davčnih obdobjih.

Kadar zavezanec uveljavlja olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj, ki jo prikaže v zaporedni številki 15.5 ali 15.6, mora k davčnemu obračunu predložiti tudi Prilogo 7a.

Zaporedna številka 15.7 pa je namenjena uveljavljanju dodatne t.i. regijske olajšave v višini 10 % oz. 20 % vlaganj v raziskave in razvoj. To olajšavo lahko uveljavljajo le mikro, majhna in srednje velika podjetja. Poleg Priloge 7b je potrebno predložiti še Obrazec za uveljavljanje davčne regijske olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj.

3.5.2 Olajšava za zaposlovanje

V okviru olajšav za zaposlovanje obstaja olajšava za zaposlovanje invalidov, na novo pa je uvedena še olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju.

Zavezanec, ki zaposluje invalida, lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 50 % plač te osebe, vendar največ v višini davčne osnove, zavezanec, ki zaposluje invalidno osebo s 100 % telesno okvaro in gluho osebo, pa v višini 70 % plač te osebe, vendar največ v višini davčne osnove.

Zavezanec, ki sprejme vajenca, dijaka ali študenta po učni pogodbi za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini plačila tej osebi, vendar največ v višini 20 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za vsak mesec izvajanja praktičnega dela posamezne osebe v strokovnem izobraževanju.

3.5.3 Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje

To olajšavo lahko uveljavlja zavezanec – delodajalec, ki financira pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja in izpolnjuje pogoje iz 302. do 305. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Tak zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jih delno ali v celoti plača v korist delojemalcev – zavarovancev, izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali v državi članici EU, in to za leto, v katerem so bile premije plačane.

3.5.4 Olajšava za donacije

Donacije se pri ugotavljanju davčne osnove obravnavajo kot davčno nepriznani odhodki, ki pa se lahko obravnavajo kot davčna olajšava, če so izpolnjeni določeni pogoji. Zavezanec – donator lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za:

- znesek izplačil v denarju ali v naravi za humanitarne, invalidske, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, športne, kulturne, ekološke in religiozne namene. Takšna izplačila se v davčnem obdobju priznajo kot donacija največ do zneska, ki ustreza 0,3 % obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem obdobju;
- znesek izplačil v denarju ali v naravi političnim strankam in reprezentativnim sindikatom, vendar največ do zneska, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači.

Poleg te je dodana še nova olajšava v višini do 0,2 % obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca, za znesek izplačil v denarju ali v naravi za kulturne namene in za takšna izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenemu za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki delujejo v javnem interesu za te namene.

Zavezanec, ki zmanjšuje davčno osnovo za donacije, mora kot sestavni del davčnega obračuna predložiti tudi Prilogo 9.

3.6 PRILOGE K OBRAČUNU DAVKA OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

Priloga 1 – Podatki o davčnem zavezancu in obrazec za obračun DDPO (osnovni obrazec)

Priloga 2 – Metodologija za izpolnjevanje obrazca za obračun DDPO

Priloga 3 – Podatki iz bilance stanja, izkaza poslovnega izida oz. podatki iz drugih ustreznih poročil

Metodologija določa za vsako skupino zavezancev (gospodarske družbe, društva, pravne osebe zasebnega prava in pravne osebe javnega prava), katere bilance oz. izkaze morajo predložiti in na katerih obrazcih. Zavezanec, ki je obravnavane podatke predložil AJPES, lahko predloži davčnemu organu davčni obračun brez teh podatkov, če se podatki, ki jih je zavezanec predložil AJPES, nanašajo na enako obdobje, kot je obdobje, za katero zavezanec predlaga davčni obračun. V tem primeru mora zavezanec v davčnem obračunu izpolniti izjavo, da ne prilaga navedenih podatkov, ker jih je predložil AJPES, z navedbo datuma predložitve teh podatkov AJPES. Če zavezanec predlaga davčni obračun za davčno obdobje, ki ni enako koledarskemu letu, mora predložiti potrebne podatke skupaj z davčnim obračunom. Če davčno obdobje, za katero se predlaga obračun DDPO, ni enako koledarskemu letu, se v naslovu obrazcev ustrezno popravi obdobje, na katero se nanašajo podatki.

Priloga 3a – Podatki v zvezi z razkritjem skritih rezerv v primeru združitve in delitev

Priloga 4 – Podatki v zvezi z izvzetjem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če ima podatek v obračunu pod 2.7 (izvzem prihodkov na podlagi mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja) in/ali 6.11 (izvzem odhodkov, ki zadevajo izvzete prihodke na podlagi mednarodne pogodbe) in če je v mednarodni pogodbi opredeljena metoda izvzetja za te določene dohodke. Izvzete prihodkov in izvzete odhodkov na podlagi mednarodnih pogodb je možno le, kadar je s posamezno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja v določbi določeno, da se dohodek oprosti davka. Potrebno je predložiti dokazila oz. pojasnila, na podlagi katerih davčni organ ugotavlja upravičenost zavezanca do navedenih ugodnosti.

Priloga 5 – Podatki v zvezi s pokrivanjem davčne izgube

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če ima podatek v obračunu pod 15.3 (pokrivanje izgube) ali ima neizkoriščeno davčno izgubo iz preteklih davčnih obdobij, nadalje če v davčnem obdobju pride do spremembe višine davčne izgube za pretekla davčna obdobja na podlagi davčnega nadzora ter če je zavezanec upravičen do prenosa izgub zaradi prenosa dejavnosti, združitve ali delitve.

Priloga 6 – Podatki v zvezi z olajšavo za investiranje

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če ima podatek v obračunu pod 15.4 (zmanjšanje davčne osnove za neizkoriščen del olajšave za vlaganja v opremo in v neopredmetena dolgoročna sredstva po prvem odstavku), če v davčnem obdobju pride do spremembe višine davčne olajšave npr. zaradi davčnega nadzora in če je zavezanec upravičen do prenosa olajšav zaradi prenosa dejavnosti, združitve ali delitve.

Priloga 7a – Podatki v zvezi z olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če ima podatek v obračunu pod 15.5 ali 15.6 (olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj), če uveljavlja navedeno davčno olajšavo v davčnem obdobju ali ima neizkoriščen del davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobij, če v davčnem obdobju pride do spremembe višine davčne olajšave (zaradi predčasne odtujitve ali prenosa iz Slovenije ali davčnega nadzora) in če je zavezanec upravičen do prenosa olajšav zaradi prenosa dejavnosti, združitve ali delitve.

Priloga 7b – Podatki v zvezi z regijsko olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če ima podatek v obračunu pod 15.7 (olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj po 3. stavku 1. odstavka 55. člena).

Priloga 8 – Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če ima podatek v obračunu pod 15.8 (olajšava za zaposlovanje pripravnikov in brezposelnih oseb), 15.9 (olajšava za zaposlovanje doktorjev

znanosti), 15.10 (olajšava za zaposlovanje invalidov) ali 15.11 (olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju), če pride do vložitev sredstev samostojnega podjetnika posameznika v pravno osebo ali če je zavezanec upravičen do olajšave zaradi prenosa dejavnosti, združitve ali delitve.

Priloga 9 – Podatki v zvezi z olajšavo za donacije

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če ima podatek v obračunu pod 15.13 (izplačila za humanitarne, invalidske, dobrodelne, znanstvene, vzgojno izobraževalne, športne, kulturne, ekološke ali religiozne namene), 15.14 (dodatna olajšava za donacije - izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami) ali 15.15 (izplačila političnim strankam) oz. če je v davčnem obdobju izplačal donacije.

Priloga 10 – Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če ima podatek v obračunu pod 18 (odbitek tujega davka). Odbitek tujega davka lahko uveljavlja le rezident Republike Slovenije in to le, če je bil tuji davek od dohodkov iz virov izven Slovenije plačan in če je dohodek, od katerega je bil plačan tuji davek, vključen v davčno osnovo. Potrebno je predložiti dokazila.

Priloga 11 – Podatki v zvezi s povečanjem ali zmanjšanjem davka zaradi sprememb odbitka tujega davka

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če ima podatek v obračunu pod 19 (povečanje ali zmanjšanje davka zaradi sprememb odbitka tujega davka). Zavezanec mora v obdobju, ko so nastopile spremembe tujega davka, spremeniti davek za znesek, ki je enak razliki med priznanim odbitkom in odbitkom, ki bi bil možen, če bi se sprememba upoštevala.

Priloga 12 – Podatki v zvezi z vrednostnimi papirji, drugimi deleži in investicijskimi kuponi

Prilogo je treba izpolniti v primeru, če je imel zavezanec v davčnem obdobju, za katerega se predlaga obračun DDPO, transakcije v zvezi z vrednostnimi papirji oz. deleži v gospodarskih družbah. Prilogo sestavljata dve tabeli in sicer: tabela A – deset vrednostno najvišjih posamičnih ustvarjenih dobičkov pri prodaji vrednostnih papirjev, drugih deležev in investicijskih kuponov v gospodarskih družbah v davčnem obdobju, tabela B – deset vrednostno najvišjih posamičnih ustvarjenih izgub pri prodaji vrednostnih papirjev, deležev in investicijskih kuponov v gospodarskih družbah v davčnem obdobju.

Priloga 13 – Podatki v zvezi z dolgoročnimi rezervacijami

Zavezanec izpolni to prilogo, če je v svojih poslovnih knjigah izkazoval začetno stanje in/ali spremembe (povečanje, poraba ali odprava rezervacij) med letom ter končno stanje rezervacij, in to za vse vrste, ki jih izkazuje v svojih poslovnih knjigah.

Priloga 14 – Podatki v zvezi z opravljenimi nabavami storitev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev z območij oz. držav z davčno ugodnejšim režimom

Priloga 15 – Podatki v zvezi s posojili med povezanimi osebami

Prilogo izpolni zavezanec, ki je v obračunskem delu obrazca med splošnimi podatki označil, da prejema in/ali daje posojila povezanim osebami. Podatki se vpisujejo le, če je skupna vrednost posojil oz. skupna vrednost prometa s posamezno povezano osebo v davčnem obdobju presegla 50.000 EUR.

Priloga 16 – Podatki v zvezi s transfernimi cenami pri poslovanju med povezanimi osebami po 16. čl. ZDDPO-2

Zavezanec izpolnjuje to prilogo, če je v obračunskem delu obrazca med splošnimi podatki označil, da posluje s povezanimi osebami po 16. čl. ZDDPO-2. Podatki se vpisujejo le, če je skupna vrednost posojil oz. skupna vrednost prometa s posamezno povezano osebo v davčnem obdobju presegla 50.000 EUR.

Priloga 17 – Podatki v zvezi s transfernimi cenami pri poslovanju med povezanimi osebami po 17. čl. ZDDPO-2

Prilogo izpolni zavezanec, ki je v obračunskem delu obrazca med splošnimi podatki označil, da posluje s povezanimi osebami po 17. čl. ZDDPO-2. Podatki se vpisujejo le, če je skupna vrednost posojil oz. skupna vrednost prometa s posamezno povezano osebo v davčnem obdobju presegla 50.000 EUR.

3.7 PLAČEVANJE IN AKONTIRANJE DAVKA

DDPO se glede na način ugotavljanja in plačevanja davčne obveznosti uvršča med obvezne dajatve, za katere velja načelo samoobdavčitve. To pomeni, da je davčni zavezanec dolžan sam sestaviti in predložiti davčni obračun ter na podlagi tega izpolniti davčno obveznost, ki jo ugotovi v davčnem obračunu.

370. čl. ZdavP-2 določa plačevanje davka. Davek se plača na podlagi davčnega obračuna od davčne osnove, ki se ugotavlja za davčno obdobje. Razliko med plačano akontacijo in izračunanim davkom v obračunu mora zavezanec plačati v roku 30 dni od predložitve davčnega obračuna. Za vračilo preveč plačanega davka zavezanec predloži zahtevek, davčni organ pa vrne znesek najpozneje v roku 30 dni od predložitve zahtevka. Če ne želi vračila preveč plačanega davka, lahko to preplačilo upošteva za naprej.

371. čl. ZdavP-2 določa akontiranje davka po davčnem obračunu. Namen akontiranja je zagotavljanje enakomerne obremenitve davčnih zavezancev in obenem enakomernih prilivov proračunskih prihodkov skozi vse leto. Davčni zavezanec med davčnim obdobjem plačuje akontacijo davka. Če znesek akontacije presega 400 EUR, se davek plača v mesečnih obrokih, v nasprotnem primeru pa v trimesečnih obrokih. Če je višina akontacije na podlagi

novega davčnega obračuna manjša, se obroki, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, sorazmerno zmanjšajo, morebitna preplačila zapadlih in plačanih akontacij pa se vrnejo oz. pobotajo. Razliko v višini akontacije na podlagi novega obračuna pa mora zavezanec doplačati pri prvem naslednjem obroku (pri akontaciji za marec). Obroki akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti (torej 10. dan v mesecu za pretekli mesec).

Davčni zavezanec, ki prične poslovati, sam izračuna akontacijo na podlagi ocene poslovanja, ki jo predloži pristojnemu davčnemu organu. Obrazloženi izračun predvidene davčne osnove v davčnem obračunu, višino akontacije ter obrokov akontacije predloži davčnemu organu v osmih dneh po vpisu v register oz. uradno evidenco organa. Če zavezanec ugotovi, da se davčna osnova, po kateri plačuje akontacije, razlikuje od davčne osnove za tekoče obdobje, vloži zahtevo najmanj 30 dni pred dospelostjo obroka akontacije. K vlogi priloži tudi davčne obračune za tekoče obdobje pred vložitvijo vloge, oceno davčne osnove za tekoče leto in dokazila. Davčni organ izda odločbo v 15 dneh.

Če davčni organ v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora ugotovi, da višina akontacije ne ustreza pričakovani davčni osnovi tekočega davčnega obdobja, z odločbo določi novo višino akontacije.

3.8 DAVČNA STOPNJA

60. čl. ZDDPO-2 določa splošno stopnjo 20 % od davčne osnove, začela pa bo veljati za leto 2010. V prehodnem obdobju bo za leto 2007 veljala stopnja 23 %, za leto 2008 22 %, za leto 2009 pa 21 %. Za akontacije v letu 2007, ki so na podlagi obračuna za leto 2006, velja stopnja 25 % do predložitve novega obračuna. Zavezanci, ki so začeli s poslovanjem v letu 2007 (torej novoustanovljeni), pa lahko uporabljajo stopnjo 23 % na podlagi davčne osnove iz ocene poslovanja.

Posebna stopnja 0 % od davčne osnove velja od 1. januarja 2007 dalje (ob izpolnjevanju določenih pogojev) za investicijske sklade, pokojninske sklade in zavarovalnice, ki lahko izvajajo pokojninski načrt, po novem pa tudi za družbe tveganega kapitala, ki so ustanovljene v skladu z zakonom, ki ureja družbe tveganega kapitala.

3.9 SANKCIJE

Z globo od 1.600 do 25.000 EUR se kaznuje za prekršek zavezanec za obračun davka od dohodkov pravnih oseb, če ne predloži obračuna davka ali ne predloži obračuna davka na predpisani način oz. v predpisanih rokih.

Za navedeni prekršek se z globo od 400 do 4.000 EUR kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

3.10 POSTOPEK NADZORA OBRAČUNOV

Davčni nadzor obsega nadzor nad izvajanjem oz. upoštevanjem zakonov o obdavčenju, predvsem pa Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Davčni nadzor zajema: davčni nadzor davčnih obračunov pri davčnem organu, nadzor in kontrolo v skladu z zakonom, ki ureja carinsko službo, davčni inšpekcijski nadzor in davčno preiskavo.

O formalni pravilnosti predloženih davčnih obračunov presojuje davčni kontrolorji na sedežu davčne uprave, podroben vsebinski nadzor pa izvajajo davčni inšpektorji na sedežu davčnega zavezanca. Nadzor na sedežu davčnega organa obsega:

- preverjanje popolnosti, pravočasnosti, formalne, računske in logične pravilnosti obračunov davka;
- primerjanje podatkov v obračunih davka s podatki iz drugih virov, ki so znani davčnemu organu;
- primerjanje podatkov v obračunih davka z listinami in podatki v poslovnih knjigah in drugih evidencah zavezanca za davek.

Za obdelavo podatkov iz davčnih obračunov se na davčnih uradih vnesejo oz. odčitajo podatki iz vseh davčnih obračunov, ki jih davčni zavezanci predložijo do 31. marca tako v papirni kot tudi elektronski obliki (na hranilnih medijih ali preko e-Davkov). Kontrolorji vnesejo podatke iz osnovnega obračuna in iz vseh predloženih prilog. Program za vnos obrazcev DDPO sam izračuna podatke na vseh tistih zaporednih številkah, na katerih je podatek seštevek podatkov s posameznih zaporednih števil oz. rezultat matematične operacije. V program so vgrajene tudi logične kontrole, ki bodo onemogočale vnos nepravilnih podatkov. V primerih, ko bodo ugotovljene razlike v podatkih, morajo davčni kontrolorji takoj odpraviti napake, ki so nastale pri vnosu podatkov in po potrebi pozvati predlagatelje, da razlike odpravijo oz. jih ustrezno pojasnijo.

Če so v postopku ugotovljene nepravilnosti ali določena razhajanja pri primerjavi podatkov, se zavezanca povabi po telefonu ali pisno v prostore davčnega organa, da predloži pojasnila oz. dokazila v zvezi z zadevo. Zavezanec ima možnost odpraviti nepravilnosti v roku 8 dni od seznaitve z njimi (popravek obračuna, lahko samoprijava – če izpolnjuje pogoje zanjo).

Če so ugotovljene nepravilnosti, pa jih zavezanec ni odpravil sam, davčni organ sestavi zapisnik o nadzoru, v katerem so bile ugotovljene nepravilnosti. Le-ta se vroči zavezancu za davek, razen v primeru, ko se poda predlog za izvedbo inšpekcijskega pregleda. Na zapisnik lahko zavezanec poda pripombe najkasneje v 3 dneh od vročitve zapisnika. V primeru, da se

na podlagi ugotovitev inšpekcijskega nadzora spreminja davek, ki ga je zavezanec izračunal v obračunu davka, davčni organ izda odmerno odločbo.

Podatki iz obrazcev DDPO in SDDPO se bodo uporabili za:

- knjiženje v davčnem knjigovodstvu,
- statistično obdelavo podatkov,
- za izvajanje nadzora (izpisi podatkov po posameznem predlagatelju),
- za pošiljanje podatkov Evropski komisiji v Bruselj,
- za poročanje ter izdelavo analiz na makro nivoju,
- za pripravo likvidnostnega načrta za državni proračun itd.

Podatki morajo biti vneseni pravilno in pravočasno ter v rokih posredovani Generalnemu davčnemu uradu.

4 SKLEP

V svoji strokovni nalogi sem se osredotočila na davek od dohodkov pravnih oseb, ki je z vidika neposrednega obdavčevanja pravnih oseb ena od pomembnejših davčnih oblik. Obračunavanje in plačevanje DDPO temeljita na načelu samoobdavčitve. To pomeni, da zavezanec sam izračuna in plača davek na podlagi davčnega obračuna, ki ga sestavi za davčno obdobje. Med davčnim obdobjem zavezanec plačuje akontacije davka, ki jih izračuna in plačuje v rokih in na način, ki jih podrobneje ureja novi Zakon o davčnem postopku ZdavP-2.

Na podlagi večletnih izkušenj, ki sem jih pridobila pri svojem delu v Davčni upravi, lahko povzamem, da se pri sestavljanju davčnega obračuna iz leta v leto pojavlja veliko težav, nepravilnosti in nerazumevanja s strani davčnih zavezancev. Zakonodaja, ki ureja DDPO, je namreč zelo obsežna, pa tudi zapletena in težavna zaradi težko razumljive vsebine posameznih zakonskih določb. Le-te pogosto dopuščajo različne interpretacije in jih včasih celo zaposleni v davčni upravi, ki se z zakoni vsakodnevno srečujemo, težko razumemo. Obenem morajo davčni zavezanci pri sestavi davčnega obračuna poleg temeljnega zakona (ZDDPO-2) upoštevati še vrsto drugih predpisov, ki se navezujejo na osnovni zakon. Ob tem predstavlja problem tudi pogosto spreminjanje pravnih podlag, ki jim nekateri zavezanci vedno v celoti ne sledijo, kar pomeni, da se včasih sklicujejo na stare oz. predhodne določbe. Vse to vodi k napačnemu razumevanju tistega, kar je zakonodajalec z določenim predpisom želel doseči.

Osrednji problem pri sestavljanju davčnega obračuna se kaže v tem, da zavezanci v njem pogosto prikažejo nepravilne podatke, na podlagi katerih je davčna osnova napačno (prenizko!) izkazana, to pa posledično vodi do manjše obveznosti za plačilo davka. Na eni strani so razlogi za opisano stanje nejasna in obsežna zakonodaja, pomanjkanje strokovnega znanja oz. nezadostno poznavanje davčnih predpisov s strani zavezancev, nepravilno interpretiranje zakonskih določb in pogoste spremembe davčnih predpisov. Pojavljajo pa se seveda tudi primeri zavestnega nespoštovanja oz. kršitev računovodskih in davčnih predpisov. Zavezanci namreč včasih namenoma prikažejo zavajajoče podatke, da se na ta način izognejo plačilu davka oz. preveliki obveznosti za plačilo.

Značilno je, da država želi doseči čim večji izkupiček pobranih davkov, medtem ko želijo podjetja prikazati čim nižjo davčno osnovo in posledično plačati čim manj davka. Davki namreč predstavljajo za zavezance veliko finančno breme, ki ga skušajo na legalen ali nelegalen način kar se le da zmanjšati. Davki namreč predstavljajo posebno obliko prisilnega odvzemanja realnega dohodka pravnih in fizičnih oseb, zato je logično pričakovati, da bo na tem področju prihajalo do kontinuiranega nasprotja interesov med državo in davkoplačevalci (Stanovnik, 2002, str. 57), kar zahteva uvedbo učinkovitega nadzora nad obračunavanjem in plačevanjem predpisanih dajatev. Države imajo v ta namen organizirane posebne agencije oz.

davčne službe, ki v okviru svojih pristojnosti v postopkih davčnega inšpiciranja izvajajo nadzor nad zakonitostjo, pravilnostjo in pravočasnostjo izpolnjevanja davčnih obveznosti ter na ta način preprečujejo in odkrivajo dejanja, s katerimi bi bili oz. so bili kršeni predpisi o obdavčenju. V Sloveniji so te pristojnosti poverjene Davčni upravi Republike Slovenije.

5 LITERATURA

1. Cestnik Irena: Posebnosti nadziranja davka od dohodkov pravnih oseb. Specialistično delo. Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 2006. 69 str.
2. Čaplo Romana: Računovodski vidik Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in njegova uporaba pri davčnem poslovanju podjetij. Magistrsko delo. Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 2005. 87 str.
3. Hieng Romana: Obračun davka od dohodkov pravnih oseb. Revija za računovodstvo in Finance IKS, Ljubljana, 34(2007), 1-2, str. 243-275.
4. Hieng Romana: Obračun davka od dohodkov (dobička) za leto 2007. Revija za računovodstvo in finance IKS, Ljubljana, (2008), 1-2, str. 219-250.
5. Stanovnik Tine: Javne finance. Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 2002. 237 str.

6 VIRI

1. Generalni davčni urad: Davek od dohodkov pravnih oseb, interna navodila.
2. Pravilnik o davčnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 46/07).
3. Pravilnik o izvajanju Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 141/06 in 60/07).
4. Pravilnik o obrazcih zahtevkov za uveljavitev ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja (Uradni list RS, št. 141/06).
5. Pravilnik o obrazcu za obračun davčnih odtegljajev od plačil dohodkov rezidentov in nerezidentov in načinu predložitve obrazca davčnemu organu (Uradni list RS, št. 138/06).
6. Pravilnik o priznani obrestni meri (Uradni list RS, št. 141/06).
7. Pravilnik o skupinskem davčnem obračunu (Uradni list RS, št. 38/06).
8. Pravilnik o transfernih cenah (Uradni list RS, št. 141/06).
9. Pravilnik o uveljavljanju davčnih olajšav za vlaganja v raziskave in razvoj (Uradni list RS, št. 138/06).
10. Uredba o davčni regijski olajšavi za raziskave in razvoj (Uradni list RS, št. 110/07).
11. Zakon o davčnem postopku – ZdavP-2 (Uradni list RS, št. 117/06).
12. Zakon o davčni službi (Uradni list RS, št. 114/06).
13. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2 (Uradni list RS, št. 117/06).
14. Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/06).

PRILOGA: Obrazec Obračun davka od dohodkov pravnih oseb

OBRAČUN DAVKA OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB
Za obdobje od do

Zavezanec za davek:
Sedež oziroma kraj poslovanja:
Davčna številka: Matična številka:
Vrsta dejavnosti (po SKD): šifra:; naziv:
Vrsta pretežne dejavnosti: šifra:; naziv:
Davčni obračun zavezanca rezidenta (označite z obkrožitvijo): DA
Davčni obračun zavezanca nerezidenta, za dobiček poslovne enote (označite z obkrožitvijo): DA
Davčni obračun zavezanca iz 9. člena ZDDPO-2 (označite z obkrožitvijo): DA
Davčni obračun zavezanca iz 61. člena ZDDPO-2 (označite z obkrožitvijo): DA
Davčni zavezanec opravlja poslovanje med povezanimi osebami po 16. členu ZDDPO-2 (obkrožite ustrezno): DA NE
Davčni zavezanec opravlja poslovanje med povezanimi osebami rezidenti po 17. členu ZDDPO-2 (obkrožite ustrezno): DA NE
Davčni zavezanec opravlja poslovanje med povezanimi osebami rezidenti po 17. členu ZDDPO-2 in mora v skladu s šestim odstavkom 17. člena ZDDPO-2 prilagajati davčno osnovo (obkrožite ustrezno): DA NE
Davčni zavezanec prejema ali daje posojila ali izkazuje obresti s povezanimi osebami iz 16. člena ZDDPO-2 (obkrožite ustrezno): DA NE
Davčni zavezanec prejema ali daje posojila ali izkazuje obresti s povezanimi osebami rezidenti iz 17. člena ZDDPO-2 in mora v skladu s šestim odstavkom 19. člena ZDDPO-2 prilagajati davčno osnovo (obkrožite ustrezno): DA NE
Davčni zavezanec je uporabnik ekonomske cone (označite z obkrožitvijo): DA
– številka in datum izdaje odločbe, davčni urad:
– navedeni obračun zadeva (vpišite ustrezno številko v skladu z metodologijo):
Obdavčenje v skupini (obkrožite ustrezno in izpolnite, če ugotavljate davčno obveznost v skupini do poteka dobe, v skladu z 89. členom ZDDPO-2):
– skupinsko po 63. do 67. členu ZDDPO-1:
– številka in datum izdaje odločbe, davčni urad:
– glavni zavezanec (firma in sedež):
– davčna številka:
– skupinsko po 200. členu ZDavP:
– številka in datum izdaje odločbe, davčni urad:
– predlagatelj (firma in sedež):
– davčna številka predlagatelja:

MF-DURS obr. DDPO

Priloga 1

Znesek v eurih s centi

Zap. št.	Postavka	Znesek
1.	PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih, od tega:	
1.1	Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem	
2.	Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov – zmanjšanje (vsota 2.1 do 2.11)	
2.1	Izvzem prihodkov od nepridobitne dejavnosti	
2.2	Izvzem prihodkov iz odprave ali porabe že obdavčenih ali delno obdavčenih rezervacij	
2.3	Izvzem prihodkov za že obdavčene prihodke zaradi odprave nepotrebnih rezervacij	
2.4	Izvzem prihodkov iz naslova odprave oslabitev, če se predhodna oslabitev ni upoštevala	
2.5	Izvzem dividend in dohodkov, podobnih dividendam	
2.6	Izvzem dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev	
2.7	Izvzem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja	
2.8	Izvzem prihodkov iz odpisa dolgov v postopku prisilne poravnave	
2.9	Izvzem prihodkov, ki so v tekočem davčnem obdobju oz. so bili v preteklih davčnih obdobjih že vključeni v davčno osnovo, zaradi odprave dvojne obdavčitve	
2.10	Izvzem prihodkov zaradi predhodno nepriznanih odhodkov	
2.11	Izvzem dobičkov v primeru uveljavljanja upravičenj pri prenosu premoženja, zamenjavah kapitalskih deležev, združitvah in delitvah	
3.	Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov – povečanje (vsota 3.1 do 3.5)	
3.1	Povečanje prihodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami iz 16. člena	
3.2	Povečanje prihodkov zaradi cen med povezanimi osebami rezidenti iz 17. člena	
3.3	Povečanje prihodkov od obresti na dana posojila povezanim osebam iz 16. člena	
3.4	Povečanje prihodkov od obresti na dana posojila povezanim osebam rezidentom iz 17. člena	
3.5	Povečanje prihodkov nerezidenta za prihodke, ki se pripišejo poslovni enoti	
4.	DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI (1 – 2 + 3)	
5.	ODHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih	
6.	Popravek odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov – zmanjšanje (vsota 6.1 do 6.36)	
6.1	Izvzem odhodkov od nepridobitne dejavnosti	
6.2	Zmanjšanje odhodkov zaradi transfernih cen med povezanimi osebami iz 16. člena	

MF-DURS obr. DDPO

Priloga 1

Zap. št.	Postavka	Znesek
6.3	Zmanjšanje odhodkov zaradi cen med povezanimi osebami rezidenti iz 17. člena	
6.4	Zmanjšanje odhodkov za obresti na prejeta posojila od povezanih oseb iz 16. člena	
6.5	Zmanjšanje odhodkov za obresti na prejeta posojila od povezanih oseb rezidentov iz 17. člena	
6.6	Zmanjšanje odhodkov v znesku 50 odstotkov oblikovanih rezervacij, ki niso davčno priznane	
6.7	Zmanjšanje odhodkov za odhodke prevrednotenja terjatev (razen odhodkov prevrednotenja terjatev, ki se po računovodskih standardih prevrednotujejo zaradi spremembe valutnega tečaja), ki se po prvem odstavku 21. člena ne priznajo	
6.8	Zmanjšanje odhodkov za odhodke prevrednotenja finančnih naložb, ki se po 22. členu ne priznajo	
6.9	Zmanjšanje odhodkov pri banki za odhodke prevrednotenja posojil, vrednotenih po metodi odplačne vrednosti, za znesek nad višino, ki jo določa zakon, ki ureja bančništvo	
6.10	Zmanjšanje odhodkov za odhodke prevrednotenja dobrega imena, nad zneskom, ki presega 20 odstotkov začetno izkazane vrednosti	
6.11	Izvem odhodkov, ki zadevajo izvzete prihodke na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja	
6.12	Nepriznani odhodki za dohodke, podobne dividendam, vključno s prikritim izplačilom dobička	
6.13	Nepriznani odhodki za pokrivanje izgub iz preteklih let	
6.14	Nepriznani odhodki za stroške, ki zadevajo privatno življenje (6.14.1 do 6.14.2)	
6.14.1	Stroški, ki zadevajo privatno življenje lastnikov in povezanih oseb	
6.14.2	Stroški, ki zadevajo privatno življenje drugih oseb	
6.15	Nepriznani odhodki za stroške prisilne izterjave davkov ali drugih dajatev	
6.16	Nepriznani odhodki za kazni, ki jih izreče pristojni organ	
6.17	Nepriznani odhodki za davke	
6.18	Nepriznani odhodki za obresti od nepravčasno plačanih davkov ali drugih dajatev	
6.19	Nepriznani odhodki za obresti od posojil, prejetih od oseb, določenih v 8.b točki prvega odstavka 30. člena	
6.20	Nepriznani odhodki za donacije	
6.21	Nepriznani odhodki za podkupnine in druge oblike premoženjskih koristi	
6.22	Nepriznani odhodki za zagotavljanje bonitet in drugih izplačil v zvezi z zaposlitvijo, če niso obdavčeni po Zakonu o dohodnini	
6.23	Drugi odhodki, ki se ne priznajo v skladu z 29. členom	
6.24	Nepriznani odhodki v višini 50 odstotkov stroškov reprezentance	

MF-DURS obr. DDPO

Priloga 1

Zap. št.	Postavka	Znesek
6.25	Nepriзнani odhodki v višini 50 odstotkov stroškov nadzornega sveta oz. drugega organa, ki opravlja zgolj funkcijo nadzora	
6.26	Nepriзнani odhodki za obresti od presežka posojil	
6.27	Nepriзнani odhodki za obračunano amortizacijo, ki presega amortizacijo, obračunano po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in na podlagi predpisanih stopenj	
6.28	Nepriзнani odhodki za amortizacijo opredmetenih osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost je bila predhodno odpisana in davčno priznana	
6.29	Zmanjšanje odhodkov v primeru prodaje ali drugačne odtujitve sredstva pred dokončno obračunano amortizacijo za znesek razlike med amortizacijo, obračunano za davčne namene, in amortizacijo, obračunano za poslovne namene	
6.30	Nepriзнani odhodki za rezervacije, ki jih oblikuje banka glede na posebna tveganja, ki presegajo višino, določeno z zakonom, ki ureja bančništvo	
6.31	Nepriзнani odhodki za posebne rezervacije, ki jih oblikuje borznoposredniška družba glede na posebna tveganja, ki presegajo višino, določeno z zakonom, ki ureja trg vrednostnih papirjev	
6.32	Nepriзнani odhodki za zavarovalno-tehnične rezervacije pri zavarovalnicah, ki presegajo višino ali zgornjo mejo, določeno z zakonom, ki ureja zavarovalništvo	
6.33	Nepriзнani odhodki za plače, druga izplačila v zvezi z zaposlitvijo ter nadomestila plače za čas odsotnosti z dela zaradi izrabe letnega dopusta in zaradi drugih odsotnosti z dela poslovnih delavcev, prokuristov in delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki presegajo znesek, obračunan v skladu z zakonom oz. s pogodbo o zaposlitvi	
6.34	Nepriзнani odhodki za nagrade vajencem, ki presegajo višino, določeno z zakonom	
6.35	Zmanjšanje odhodkov za izgubo iz odsvojitve lastniških deležev v družbi tveganega kapitala	
6.36	Zmanjšanje odhodkov za izgube v primeru uveljavljanja upravičenj pri prenosu premoženja, zamenjavah kapitalskih deležev, združitvah in delitvah	
7.	Popravek odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov – povečanje (vsota 7.1 do 7.9)	
7.1	Povečanje odhodkov za porabo rezervacij, ki ob oblikovanju niso bile ali so bile delno priznane kot odhodek	
7.2	Povečanje odhodkov za odhodke prevrednotenja terjatev, ki se priznajo ob odpisu celote, ali dela terjatev, ki niso bile poplačane oz. poravnane	
7.3	Povečanje odhodkov za odhodke prevrednotenja finančnih naložb, ki niso bili davčno priznani	
7.4	Povečanje odhodkov za odhodke prevrednotenja in odpise drugih sredstev, ki se priznajo ob prodaji oz. odtujitvi	
7.5	Povečanje odhodkov za odhodke prevrednotenja dobrega imena za presežni znesek, ki kot odhodek ni bil priznan	

MF-DURS obr. DDPO

Priloga 1

Zap. št.	Postavka	Znesek
7.6	Povečanje odhodkov za razliko pri amortizaciji, do zneska, obračunanega po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in na podlagi predpisanih stopenj	
7.7	Povečanje odhodkov za odpis do celotne nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev ob prenosu v uporabo	
7.8	Povečanje odhodkov v primeru prodaje ali drugačne odtujitve sredstva pred dokončno obračunano amortizacijo za znesek razlike med amortizacijo, obračunano za poslovne namene, in amortizacijo, obračunano za davčne namene	
7.9	Povečanje odhodkov nerezidenta za odhodke, ki se pripišejo poslovni enoti	
8.	DAVČNO PRIZNANI ODHODKI (5 – 6 + 7)	
9.	RAZLIKA med davčno priznanimi prihodki in odhodki (4 – 8)	
10.	RAZLIKA med davčno priznanimi odhodki in prihodki (8 – 4)	
11.	Sprememba davčne osnove zaradi prehoda na nov način računovodenja, pri spremembah računovodskih usmeritev, popravkih napak in prevrednotenjih (11.1 – 11.2 + 11.3 – 11.4 + 11.5)	
11.1	Povečanje davčne osnove za znesek razlik zaradi prehoda na spremenjen način sestavljanja računovodskih poročil, ki se vključi v davčno osnovo v tem obračunu	
11.2	Zmanjšanje davčne osnove za znesek razlik zaradi prehoda na spremenjen način sestavljanja računovodskih poročil, ki se vključi v davčno osnovo v tem obračunu	
11.3	Povečanje davčne osnove za znesek razlik zaradi sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak, vključno z rezervacijami za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine	
11.4	Zmanjšanje davčne osnove za znesek razlik zaradi sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak	
11.5	Povečanje davčne osnove za znesek presežka iz prevrednotenja zaradi prevrednotenja gospodarskih kategorij, ki ga zavezanec prenese v preneseni poslovni izid, vključno s presežki iz prevrednotenja sredstev, ki se amortizirajo	
12.	Povečanje davčne osnove (vsota 12.1 do 12.7)	
12.1	Znesek izkoriščene davčne olajšave za znesek investicij, zaradi prodaje oziroma odtujitve ali prenosa sredstev izven RS ali zaradi izgube pravice do uporabe opredmetenega osnovnega sredstva pri finančnem najemu	
12.2	Znesek izkoriščene davčne olajšave za novozaposlene delavce zaradi predčasne prekinitev delovnega razmerja	
12.3	Izvezem odhodkov, ki zadevajo izvzete dividende in dohodke, podobne dividendam, v višini 5 odstotkov izvzetih dohodkov	
12.4	Izvezem odhodkov, ki zadevajo izvzem dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev, v višini 5 odstotkov izvzetih dohodkov	

MF-DURS obr. DDPO

Priloga 1

Zap. št.	Postavka	Znesek
12.5	Povečanje davčne osnove za izvzeti del dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev v primeru likvidacije oz. prenehanja zavezanca v obdobju 10 let po ustanovitvi	
12.6	Povečanje davčne osnove za že uveljavljene davčne izgube zaradi bistvene spremembe dejavnosti v dveh letih po spremembi lastništva	
12.7	Povečanje davčne osnove za skrite rezerve prenosne družbe pri združitvah in delitvah, v skladu z 38. členom ZDDPO-2	
13.	DAVČNA OSNOVA $(9 + 11 + 12)$ ali $(11 + 12 - 10)$, če > 0	
14.	DAVČNA IZGUBA $(11 + 12 - 10)$, če < 0	
15.	Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave (vsota 15.1 do 15.17, vendar največ do višine davčne osnove iz zap. št. 13)	
15.1	Zmanjšanje davčne osnove za prejete obresti od kratkoročnih in dolgoročnih vrednostnih papirjev, ki so jih do 8. aprila 1995 izdale Republika Slovenija, občine ali javna podjetja, ki so jih ustanovile Republika Slovenija ali občine	
15.2	Zmanjšanje davčne osnove za že obdavčene dolgoročne rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in za odpravnine pri prehodu na nov način računovodenja	
15.3	Pokrivanje izgube	
15.4	Zmanjšanje davčne osnove za neizkoriščeni del olajšave za vlaganja v opremo in v neopredmetena dolgoročna sredstva po prvem odstavku 49. člena ZDDPO-1	
15.5	Zmanjšanje davčne osnove za neizkoriščeni del olajšave za vlaganja v opremo za raziskave in razvoj po drugem odstavku 49. člena ZDDPO-1	
15.6	Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj po prvem stavku prvega odstavka 55. člena	
15.7	Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj po tretjem stavku prvega odstavka 55. člena	
15.8	Olajšava za zaposlovanje pripravnikov in brezposelnih oseb po prvem odstavku 50. člena ZDDPO-1	
15.9	Olajšava za zaposlovanje doktorjev znanosti po drugem odstavku 50. člena ZDDPO-1	
15.10	Olajšava za zaposlovanje invalidov	
15.11	Olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju	
15.12	Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	
15.13	Olajšava za donacije – izplačila za humanitarne, invalidske, socialnovarstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke in religiozne namene	
15.14	Olajšava za donacije – izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	
15.15	Izplačila političnim strankam	
15.16	Davčna ugodnost za začetno investicijo v ekonomski coni – vlaganja v osnovna sredstva	

MF-DURS obr. DDPO

Priloga 1

Zap. št.	Postavka	Znesek
15.17	Davčna ugodnost za odpiranje novih delovnih mest v ekonomski coni	
16.	OSNOVA ZA DAVEK (13 – 15)	
17.	DAVEK (zap. št. 16 krat odstotkov)	
18.	Odbitek tujega davka	
19.	Povečanje ali zmanjšanje davka zaradi sprememb odbitka tujega davka	
20.	DAVČNA OBVEZNOST (17 – 18 ± 19)	
21.	Zmanjšanje davčne obveznosti za plačani znesek odtegnjenega davka	
22.	Vplačane akontacije	
23.	OBVEZNOST ZA DOPLAČILO DAVKA (20 – 21 – 22), če > 0	
24.	PREVEČ VPLAČANE AKONTACIJE (20 – 21 – 22), če < 0	
25.	OSNOVA ZA DOLOČITEV AKONTACIJE DAVKA	
26.	Akontacija	
27.	Mesečni obrok akontacije	
28.	Trimesečni obrok akontacije	

MF-DURS obr. DDPO

Priloga 1

Sestavni del obračuna so naslednje priloge (označite z x):

- ☐ **Priloga 3** – Podatki iz bilance stanja, izkaza poslovnega izida oziroma podatki iz drugih ustreznih poročil

Izjava (izpolnijo zavezanci v skladu z metodologijo, ki je priloga 3):

Izjavljam, da ne prilagam podatkov, ki so navedeni kot priloga 3 davčnega obračuna, ker so bili ti podatki predloženi Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve dne

- ☐ **Priloga 3a** – Podatki v zvezi z razkritjem skritih rezerv v primeru združitve in delitev
- ☐ **Priloga 4** – Podatki v zvezi z izvzetjem prihodkov na podlagi mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja
- ☐ **Priloga 5** – Podatki v zvezi s pokrivanjem davčne izgube
- ☐ **Priloga 6** – Podatki v zvezi z olajšavo za investiranje
- ☐ **Priloga 7a** – Podatki v zvezi z olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj
- ☐ **Priloga 7b** – Podatki v zvezi z regijsko olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj
- ☐ **Priloga 8** – Podatki v zvezi z olajšavo za zaposlovanje
- ☐ **Priloga 9** – Podatki v zvezi z olajšavo za donacije
- ☐ **Priloga 10** – Podatki v zvezi z odbitkom tujega davka
- ☐ **Priloga 11** – Podatki v zvezi s povečanjem ali zmanjšanjem davka zaradi sprememb odbitka tujega davka
- ☐ **Priloga 12** – Podatki v zvezi z vrednostnimi papirji, drugimi deleži in investicijskimi kuponi
- ☐ **Priloga 13** – Podatki v zvezi z dolgoročnimi rezervacijami
- ☐ **Priloga 14** – Podatki v zvezi z opravljenimi nabavami storitev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev z območij oziroma držav z davčno ugodnejšim režimom
- ☐ **Priloga 15** – Podatki v zvezi s posojili med povezanimi osebami
- ☐ **Priloga 16** – Podatki v zvezi s transfernimi cenami pri poslovanju med povezanimi osebami po 16. členu ZDDPO-2
- ☐ **Priloga 17** – Podatki v zvezi s transfernimi cenami pri poslovanju med povezanimi osebami po 17. členu ZDDPO-2

Zahtevki za vračilo davka po drugem odstavku 370. člena ZDavP-2 (označite z x):

- ☐ Zahtevam vračilo preveč plačane akontacije v znesku iz zap. št. 24.
- ☐ Preveč plačani znesek davka naj se šteje v naslednja plačila.

V/Na dne

Žig in podpis odgovorne osebe:

MF-DURS obr. DDPO